

■ Rețele insuficiente și volatilitatea ridicată a prețurilor - problemele sistemului energetic din țara noastră

PAGINA 4

■ Huawei, în centrul strategiei Chinei de producere de cipuri performante

PAGINA 8

■ Noile uniforme ale Forțelor Spațiale americane stârnesc controverse în SUA

PAGINA 11

■ Siguranța în mediul online: resurse gratuite pentru elevi, părinți și profesori

PAGINA 11

■ Exporturile Chinei au crescut cu 25%, în august

PAGINA 12

■ Trump amenință compania Bombardier cu interzicerea accesului pe piața americană dacă nu va produce avioane în SUA

PAGINA 12

GRAM AUR = 640,2108 RON

FRANC ELVEȚIAN = 5,5739 RON

EURO = 5,2523 RON

DOLAR = 4,5224 RON

În Germania e tot ca în România

Cornel Codiță

Statele membre ale Federației, pe care mi le numim prescurtat Germania, au o tradiție istorică și o cultură guvernamentală. Politica este, de asemenea, o artă. Unul federal, unul la nivel statal sau al landurilor, al "Landern", cum le zicem. Duminică a avut loc o alegeră generală în landul Sachsen-Anhalt. Parhamen, în cea mai compoziție politică, a avut mai puțin de o sută de procente din parlament, ceea ce înseamnă...

La politică mă refer, desigur. Altele nu știu eu cum stau... se pare că la ei ar fi ceva mai multe drumuri asfaltate și mult mai multe moschei, pe cap de locuitor, decât la noi. Dar, așea sunt "amănunte" care, azi, nu ne interesează. Ne ocupăm doar de politică. Și, fiind este mai interesantă, mai palpantă și mai revelatoare politică, decât în alegeri?

Statele membre ale Federației, pe care noi o numim prescurtat Germania, au o tradiție istorică și o cultură guvernamentală. Politica este, de asemenea, o artă. Unul federal, unul la nivel statal sau al landurilor, al "Landern", cum

le zic nemții. Duminică a avut loc alegeri generale în landul Sachsen-Anhalt. Parlament într-o nouă compoziție politică, guvern nou, va fi ales un nou președinte al parlamentului... toate noi și de la zero! O succintă notă istorică este aici absolut necesară. După cum ușor își poate închipui cineva, chiar dacă nu știe istorie de-a fir a păr, organizarea administrativă a Germaniei a cunoscut, după al doilea război mondial, importante schimbări: prima, imediat după capitulare și încheierea războiului, a doua, după apariția Republicii Democratice Germane ca stat și a treia, după Reunificare.

(continuare în pagina 8)

TradeVille: August - o lună a divergențelor pe piețe

Piețele dezvoltate au avansat solid, în august, susținute de un sezon de rapoarte excepțional și de entuziasmul pentru inteligența artificială, în timp ce inflația persistentă și randamentele obligacionare în urcare au ținut băncile centrale într-un ton restrictiv. Discursul președintelui Fed, Kevin Warsh, de la Jackson Hole a răsturnat așteptările de politică monetară în ultimele zile ale lunii și a declanșat corecții pe aur, argint și criptomonede. Aurul a înregistrat, totuși, cel mai bun avans lunar din ianuarie, iar Bitcoin - cea mai bună lună din noiembrie 2024. La polul opus, Bursa de Valori București a întrerupt brusc rally-ul din prima parte a anului, cu cea mai slabă lună august din 2015 încoace, pe fondul pierderii unor fonduri PNRR, al incertitudinii po-

litice interne și al unui sezon de rapoarte mixt.

SUA - Warsh redeschide discuția despre majorări de dobândă

Principalii indici bursieri americani au încheiat luna august pe plus: S&P 500 +2,62% (7.686,14 puncte), Nasdaq Composite +3,93% (26.370,89 puncte) și Dow Jones +1,34% (53.185,90 puncte), a cincea lună consecutivă de creștere pentru indicele blue-chip. Nasdaq-100 a avansat cu 4,2%, cea mai bună performanță pentru o lună august din 2021 încoace, după două luni consecutive de scădere. De la începutul anului, Nasdaq este în creștere cu 13,46%, S&P 500 cu 12,28%, iar Dow Jones - cu 10,66%. (F.A.)

(continuare în pagina 9)

OMUL SF(M)INTEȘTE LOCUL

Școala vieții

A început școala. Oficial. Cu emoții, ghiozdane, flori, discursuri, fotografii și nelpista promisiune că educația este prioritatea numărul unu a societății. În realitate, pentru un copil școala a început cu cinci căte, un pix și explicația că... au sunt bani". Pentru alții, a început ceva mai târziu, pentru că marea, plaja și încă puțină vacanță s-au dovedit mai convingătoare decât catalogul.

Este una dintre acele perioade ale anului în care România își aduce aminte brusc că are copii. Îi vedem pe toate: în fotografii, filmări cu uniforme, cu buchele de flori, cu ghiozdane mai mari decât ei și cu părți emoționante. Imaginile ne arată școli, clase, festivități, copii zâmbitori și profesori care spun, cu seriozitate bine exersată, că începe un nou an plin de provocări. Apoi, după ce se termină transmisiunile festive, începe școala de viață și aceasta arată puțin diferit.

DAN NICOLAI

"Te-am aranjat, pentru moment"

Amasistat, zilele acelea, la o seară care spune poate mai mult despre România educației decât multe discursuri oficiale. Într-un loc în care se vând publicații, cărți, răcoare, tutun și câteva obiecte de papetărie, o mamă relativ tânără, însoțită de un copil de aproximativ zece ani, a luit de pe raft cinci căte.

"Te-am aranjat și de școală, pentru moment", i-a spus copilului.

Cel mai a încercat să protesteze. Nu erau caietele de care avea nevoie. Răspunsul a venit scurt: "Nu sunt bani, înțeleg, te descurci cu ce ai".

Aici povestea ar fi putut deveni una dintre multele despre sărăcie, despre părinți care trebuie să aleagă între rechizite și alte cheltuieli, despre copii care încep anul școlar cu strictul necesar.

(continuare în pagina 11)

ECA: 13 miliarde euro - pierderile anuale la bugetul UE din contrabanda cu tutun

● Prejudiciul anual estimat în cazul contrabandei cu tutun depășește cele 11,2 miliarde euro pe care Comisia Europeană dorește să le colecteze anual prin introducerea unor taxe și impozite suplimentare în următorul cadru financiar european multianual 2028-2034

4 milioane de țigări
cantitatea produsă într-o
oră de o fabrică ilegală
din Belgia

Aproape un din zece țigări consumate în Uniunea Europeană provine din contrabandă sau din producție ilegală, iar pierderile provocate bugetelor publice sunt estimate la 13 miliarde euro pe an, se arată în raportul publicat ieri de Curtea de Conturi Europeană (ECA). Documentul mai menționează că rețele de criminalitate organizată și-au mutat fabricile clandestine mai aproape de consumatori, în timp ce instituțiile europene și autoritățile naționale acționează fragmentat, schimbă greu informații și nu dispun nici măcar de o imagine precisă

supra dimensiunii pieței negre. România se numără printre statele în care lipsa unei strategii dedicate, competențele limitate ale Autorității Vamale și deficitul de tehnologie să se răspundă statului.

Practic, auditorii ECA susțin că Uniunea Europeană pierde teren în confruntarea cu una dintre cele mai profitabile afaceri ale criminalității organizate: comerțul ilegal cu tutun. Contrabanda tradițională nua dispărut, însă fenomenul s-a transformat radical. Fabricile clandestine au fost mutate din Ucraina în interiorul Uniunii, liniile ilegale de producție funcționează la scară industrială, ru-

tele de transport devin tot mai sofisticate, iar țigările electronice, lichidele de vapori și produsele din tutun încălzit deschid noi piețe pe care legi slăbite europene nu reușesc încă să le controleze uniform.

Audatul, care a analizat perioada 2023-2025, a vizat Comisia Europeană, Direcția Generală Impozitare și Uniune Vamală, Oficiul European de Luptă Antifraudă și autoritățile competente din Belgia, Spania, Polonia și România. Concluzia auditorilor europeni este severă: acțiunile Comisiei și ale statelor membre nu sunt suficiente de solide, UE nu are priorități strategice clare, cooperarea dintre autorități este inegală, iar nimeni nu coordonează în mod real

întregul răspuns european.

"În fiecare an, conform estimărilor disponibile, se pierd aproximativ 13 miliarde de euro din venitul în UE din cauza comerțului ilegal cu tutun. Nu vorbim practic despre o sumă minoră. Sunt 13 miliarde de euro care nu ajung niciodată în spatele noastre, în școli sau în alte servicii publice. Și, ceea ce este mai alarmant, nu avem o imagine de ansamblu fiabilă la nivelul întregii UE cu privire la dimensiunea reală, structura și impactul economic al acestei piețe ilegale. (...)

GEORGE MARINESCU
(continuare în pagina 3)